Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr. Wilno, dnia 16 września 1935 r. 1356.

Treść numeru:

----oOo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

DOKOŁA ROCZNICY ZWIĄZKU TRZECH PAŃSTW BAŁTYCKICH.

W związku z przypadającą na dzień 12 września 1935 r. rocznicą podpisania umowy o wzajemnej współpracy pomiędzy Litwą, Łotwą a Estonją, cała prasa litewska zamieszcza liczne artkuły okolicznościowe oraz oświadczenie premjera Tubelisa.

"Elta" z dnia 12.IX.1935 r. donosi, iż z okazji rocznicy związku bałtyckiego premjer Tubelis w rozmowie ze współpracownikiem "Elty" oświadczył, co następuje: "Jeden rok jest zbyt krótkim czasokresem w życiu narodów, aby w całej pełni można ocenić doniosłość zawartego w dniu 12 września 1934 r. związku trzech państw. Już dziś jednak można stwierdzić, że niezwrócony przeciwko żadnemu państwu związek trzech państw bałtyckich, którego głównym celem jest ochrona niepodległości i nietykalność terytorjum tych państw, - jest donioslym czynnikiem pokoju w Europie Wschodniej. Litwa, Łotwa i Estonja przez ujednostajnienie swych poglądów stwarzają ugrupowanie, którego znaczenie międzynarodowe jest bez porównania większe, niżeli znaczenie tych państw wziętych każde zosobna. Związek jest korzysty dla każdego z państw bałtyckich. Jednak, aby umowa związkowa mogła być w całej pełni wprowadzona w życie, powinniśmy, oświadczył premjer Tubelis, bliżej się zapoznać, lepiej zrozumieć potrzeby wzajemne i głębiej wspólne sprawy odczuwać. To zaś wymaga czasu. Jestem przekonany, zakończył premjer Tubelis, iż narody bałtyckie wszedłszy na właściwą drogę osiągną cele, do których prowadzi ich bliższa współpraca wypływająca z zawarcia związku. /K/.

Na temat rocznicy związku bałtyckiego pisze również "L. Aidas" Nr.209 z 12.IX.1935 r., który w artykule wstępnym przypomina, iż rok temu Litwa, Łotwa i Estonja zawarły w Genewie ententę ustalającą współpracę tych państw, w celu osiągnięcia wspólnych dążeń politycznych. Wyniki współpracy osiągnięte w ciągu pierwszego roku wskazują, iż narody bałtyckie znajdują się na właściwej drodze oraz pozwalają przypuszczać, że to, czego dotąd nie z stało osiągnięte, osiągnięte zostaną w niedalekiej przyszłości.

Ententa bałtycka , stwierdza "L.Aidas", nie jest tworem sztucznym. Związek bałtycki wynikł z samego życia i jest przez to życie podtrzymywany. Istotę związku bałtyckiego stanowi wspólna dążność do zagwarantowania pokoju. Trzy państwa bałtyckie nie posiadają żadnych dążności agresywnych i imperjalistycznych celów. To też współpraca ich przedewszystkiem zmierza do zachowania niepodległości i nietykalności terytorjum. Powstanie związku bałtyckiego zostało powitane przychylnie przez wszystkich zwolenników pokoju. Pod względem formy związek bałtycki jest również zorganizowany właściwie, gdyż, jak się okazało najbardziej pożytecznymi są pakty regjonalne. Sytuacja międzynarodowa państw bałtyckich wiele zyskała skutkiem zawarcia ententy. Państwa bałtyckie są dziś bardziej ochronione przed obcemi wpływami, które w przeszłości utrudniały im współpracę. W związku z tem polityka zagraniczna państw bałtyckich nabiera cech trwałości, którą uprzednio trudno było osiągnąć. Trwałość polityki państw bałtyckich zyskuje coraz większe zaufanie zagranicy. Stwierdzając na zakończenie, iż związek trzech państw bałtyckich wytyczne swej polityki oparł na ideałach pokojowych, którym służy Liga Narodów, - pismo wyraża życzenie, aby związek ten pomyślnie się rozwijał i doprowadził do osiągnięcia tych ideałów narodowych, jakie zostały odniesione przez najlepszych synów trzech państw bałtyckich.

"Lietuvos Žinios" Nr.208 z dn.12.IX.1935 r. w artykule wstępnym, poświęconym rocznicy związku bałtyckiego wskazują na analogiczne warunki geopolityczne, w jakich znajdują się trzy państwa bałtyckie. Całkiem zrozumiałe jest, iż ta wspólnota sytuacji doprowadziła do współpracy ujętej w formę ententy trzech państw bałtyckich. Jeśli chodzi o nadzieje na przyszłość, to Litwa nie zadawalnia się ententą bałtycką, lecz pragnęłaby widzieć taką jedność narodów bałtyckich, która mogłaby stać się przynajmniej zaczątkiem narodów europejskich. Z perspektywy roku stwierdzić,niestety, wypada, iż związek bałtycki nie rozwijał się tak, jakby tego można było oczekiwać. Przy tej okazji pragniemy zaznaczyć, piszą "L.Žinios", iż ententa bałtycka byłaby bardziej realna, gdyby brały w niej udział Finlandja i Polska. Następnym krokiem takiego związku byłoby połączenie się z Małą Ententą i Związkiem Bałtańskim, co stałoby się wielkim czynnikiem pokoju europejskiego. To też w tym kierunku

winien iść związek bałtycki, aby najpierw osiągnąć zbliżenie między trzema państwami , a następnie zbliżenie na szerszą skalę. Jest rzeczą oczywistą, iż na przeszkodzie jedności stoją przejawiający się gdzieniegdzie płytki nacjonalizm a nawet pewne skłonności imperjalistyczne, zaprzeczenie humanitaryzmu, wolności i demokratycznych zasad współżycia. Te szkodliwe objawy należy usunąć i tem właśnie w pierwszym rzędzie należy się zająć. Jedność bałtycka winna być nietylko rękojmią egzystencji państw bałtyckich, lecz także gwarancją pokoju, gdyż bez pokoju pojętego w sensie najszerszym nie może być mowy o jedności i samodzielności. /K/.

K r o n i k a .

KONFERENCJA MINISTRÓW PAŃSTW BAŁTYCKICH W GENEWIE. "Léta" z dn.12.IX.1935 r. donosi, iż w Genewie odbyła się u min.Lozorajtisa narada z udziałem estońskiego min.Spr.Zagran.Seljamaa oraz łotewskiego wiceministra Spr.Zagr.Muntersa. Przedmiotem obrad były sprawy związane z obecnie toczącą się sesją Ligi Narodów. W czasie narady odbyła się wymiana zdań na temat obecnej sytuacji międzynarodowej, /K/.

DOKOŁA EWENTUALNEGO SPOTAKANIA POMIEDZY P.P.MIN.BECKIEM I LOZORAJTISEM W GENEWIE. "Rytas" Nr.206 z 10.IX.1935 r. donosi, iż w/g informacyj prasy zagranicznej polski min.S.Z. p.Beck spotka się w Genewie z p.min.Lozorajtisem. /A-8/24/.

WIZYTY MIN.LOZORAJTISA W GENEWIE. "Elta" z 14.IX.1935 r. donosi, iż w dniu 11.IX.r.b. w Genewie min.Lozorajtis odwiedził Litwinowa, zaś w dniu 12.IX.r.b. złożył wizytę szwedzkiemu min.Sangrowi oraz przyjął u siebie delegata Włoch, ambasadora Bastjanni

DEMARCHE PAŃSTW SYGNATARJUSZY KONWENCJI KŁAJPEDZKIEJ. "L, Žinios" Nr.210 z 14.IX.1935 r. : "Elta" donosi, iż "Temps" w numerze z dn.13 września ze źródeł londyńskich podaje, że przedstawiciele państw sygnaratjuszy konwencji kłajpedzkiej dokonali w Kownie demarche w związku z wyborami do Sejmiku kłajpedzkiego, które odbędą się w dniu 29 września.

Według informacyj "Elty" w dniu 12.IX. r.b. przedstawiciele wspomnianvch państw zwrócili się do rządu litewskiego wyrażając pewne życzenia w związku z nadchodzącemi wyborami do Sejmiku kłajpedzkiego. Życzenia te całkowicie odpowiadają poglądowi rzadu litewskiego oraz sposobom jego wykonywania. W tym sensie w dniu 13.IX. r.b. Litwa udzieliła pozytywnej odpowiedzi przedstawicielom państw sygnatarjuszy. /E-9 /.

"SEKMADIENIS" O USTOSUNKOWANIU SIĘ PAŃSTW SYGNATARJUSZY WZGLĘDEM WYSTĄPIENIA NIEMIECKIEGO. "Sekmadienis" Nr. 37 z 15.IX.35 r. donosi, iż Niemcy wzróciły się do państw sygnatarjuszy konwencji kłajpedzkiej wskazując na sprzeczność nowej ordynacji wyborczej do Sejmiku ze statutem Kraju Kłajpedzkiego. Jednakże państwa sygnatarjusze w odpowiedzi swej stwierdziły, iż nowa ordynacja wyborcza jest całkowicie uzgodniona ze statutem kłajpedzkim i że wybory do Sejmiku w Kraju Kłajpedzkim odbywają się zgodnie z prawem. /E -9 /.

SYSTEMATYCZNE DEMONSTRACJE ANTYLITEWSKIE W PRUSACH WSCHODNICH. "Sekmadienis" Nr. 37 z 15.IX.1935 r. donosi, iż w związku ze zbliżającemi się wyborami do Sejmiku kłajpedzkiego hitlerowcy niemieccy w Tylży postanowili w każdy poniedziałek i czwartek urzadzać demonstracje na pograniczu litewskiem, nawołując ludność kłajpedzką do głosowania na listę niemiecką. /E -9/.

MANEWRY NIEMIECKIE NA POGRANICZU LITWY . Prasa kowieńska z 10.IX.1935 r. donosi, iż w dniach 10-28, września r.b. odbędą się w Prusach Wschodnich na pograniczu litewskiem wielkie manewry armji niemieckiej z udziałem wszystkich rodzajów broni. W tym samym czasie odbędą się na Bałtyku manewry niemieckiej floty wojennej.

NOWY NIEMIECKI ATTACHE WOJSKOWY W LITWIE. Prasa kowieńska z 11.IX.1935 r. komunikuje, iż według informacyj niemieckiego M.S.Z. z dniem 1 października 1935 r. na stanowisko attache wojennego przy poselstwie niemieckiem w Kownie oraz ambasadzie niemieckiej w Moskwie zostaje zamianowany gen.mjr. Köestring z rezydencją w Moskwie. /A-14/.

DEMENTI W SPRAWIE KAUFMANNA. "Elta" z dn.10.IX.1935 r. donosi, iż upoważniona została do zdementowania wiadomości o rzekomem wyznaczeniu sekretarza poselstwa sowieckiego / w Kownie / na stanowisko konsula sowieckiego w Kłajpedzie.

WYJAZD PUŁK. SKUCZASA DO MOSKWY. "Lietuvos Aidas" Nr. 208 z 11.IX.1935 r. donosi, iż przedstawiciel wojskowy Litwy w Sowietach wyjechał z Kowna do Moskwy. /A -14/

DELEGACJA INŻYNIERÓW ESTOŃSKICH. "Rytas" Nr.210 donosi, iż w dniu 13 .IX. przybyła do Kowna delegacja estońskich inżynierów kolejowych w składzie pułk.Kazaka i inż.Fyne. Inżynierowie estońscy zaznajomią się ze stanem kolei litewskich.

LITEWSKI LOT PROPAGANDOWY DO PAŃSTW BAŁTYCKICH. "Sekmadienis" Nr.37 z 15.IX.1935 dr. donosi, iż Aeroklub litewski zorganizował lot propagandowy do Rygi, Tallina i Helsinki. W locie weźmie udział jeden samolot, jedno autożyro i jeden szybowiec.

REFERAT BIRŻYSZKI NA KONGRESIE HISTORYKÓW POLSKICH. "Sekmadienis" Nr.37 dowiaduje się, iż prof. Birżyszka zaproszony został na kongres historyków polskich, gdzie wygłosi referat

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"L.AIDAS" I "DZIEŃ POLSKI" O SYTUACJI GOSPODARCZEJ W LITWIE I POLSCE. "Lietuvos Aidas" Nr.208 z dn.11.IX.1935 r. zamieszcza obszerny artykuł p.t. "Dla zwalczania trudności potrzebna jest rozwaga", w którym m.in. pisze: "Upłynęło zaledwie 15 lat od chwili, gdy Litwa uzyskała tak upragnioną przez wszystkich niepodległość. Przeżywamy obecnie w Europie chwile b.niebezpieczne i właśnie teraz w Litwie ktoś wznieca niepokój, wyraża niezadowolenie, podburza tłumy do nieposłuszeństwa względem rządu, niepłacenia podatku, niesprzedawania produktów rolnych. Rozlegają się głośne skargi, skarży się wieś, skarżą się również i miasta. Nikt nie zaprzecza, że wiele z tych skarg jest słusznych. Jednak jest również i przesada. Wrogowie Litwy chytrze wykorzystują obecną niedolę rolników litewskich. To też wszyscy musieliby się zastanowić; skąd ten niepokój płynie? Kto podburza ludność i w jakim celu to czyni? Przecież w Litwie nie jest najgorzej. Dzięki usiłowaniom rządu za produkty rolne płacone są w Litwie ceny wyższe, niż gdziekolwiekbądź na świecie. Chociażby w Polsce, która Litwie obiecuje wszelkie pomyślności za wyrzeczenie się ziem zrabowanych, ceny produktów rolnych nie są ani trochę wyższe niż w Litwie, zaś sól, nafta, cukier i inne towary powszechnego użytku są znacznie droższe. Chwila obecna jest dla Litwy ciężka przedewszystkiem ze względów politycznych. Litwa znajduje się w takiem położeniu geograficznem, iż zawadza wielkim mocarstwom w wykonywaniu ich planów politycznych. Niemcy niezadowole są, iż na drodze "Drang nach Osten" stoi, jak powiadają, "lilipucie państwa barbarzyńców". Dla Polski Litwa jest przeszkodzą dla urzeczywistnienia ich marzeń o państwie od morza do morza.

Zarówno Niemcy, jak i Polacy "rozdziawiwszy się" oczekują by w Litwie wybuchł niepokój i zamieszki domowe, gdyż zamierzają oni wykorzystać to dla swych celów. Niemcy twierdzą, iż w Litwie panuje katastrofalna sytuacja gospodarcza, a dzieje się ich zdaniem dlatego, że Litwini prześladują Niemców. Ich zdaniem wszystko będzie dobrze, gdy Litwa pozwoli im gospodarować w Kłajpedzie i decydować o gospodarczem życiu Litwy.

Polacy również cieszą się, widząc trudną sytuację Litwy. Mają oni nadzieję, iż Litwa uciskana ze wszystkich stron pocznie szukać drogi przez Polskę. Wówczas Polacy zażądają wyrzeczenia się po wszystkie czasy Wilna i innych zagarniętych ziem, nie dając Litwie wzamian nic. Polakom bardzo zależy na takiem rozstrzygnięciu sprawy, a prasa polska dawno o tem pisze. Oprócz tego wszystkiego komuniści również nie śpią. To też trzeba sobie zadać pytanie: wolność, czy niewola? Każdy patrjota litewski bez wahania odpowiada: wolność. Wszyscy zaś burzyciele pokoju i krzewiciele nieporozumień są wrogami Litwy, agentami tych wrogów, lub ich poplecznikami. Dzisiaj wszyscy mają powody do uskarżania się. Wszystkim jest ciężko. Należy jednak pamiętać, że trudności gnębią dziś cały świat i że trudności te jeszcze bardziej wyolbrzymiają wrogowie Litwy pragnąc Litwę wykorzystać i postawić czarny krzyż na jej niepodległości. To też trzeba gonić precz ze swego grona tych, którzy podburzają ludność do niebezpiecznych czynów. Aby tego dokonać wszyscy winni zrozumieć potrzebę ofiarności i powagi.

W związku z powyższym artykułem "Dzień Polski" Nr.161 z 12.IX.1935 r. pisze: "Istotnie sól, nafta i cukier, który polska na własny są obłożone wysokiemi podatkami i rzeczywiście są drogie, natomiast inne produkty powszechnego użytku, zwłaszcza fabrykaty krajowe są naogół w Polsce znacznie tańsze niż w Litwie. Podając w dalszym

stosunek cen płodów rolnych w obu państwach "Dzień Polski" stwierdza, iż według notowań warszawskiej giełdy towarowo-zbożowej z 9.IX.1935 r. płacono w partjach wagonowych za 50 kg w przerachowaniu na lity następujące ceny :

pszenica	-	9.40	- 10 lt.
żyto	-	6.60	- 9.95 lt.
owies	-	8.45	- 7.60 lt.
jęczmień	-	7.70	- 6.35 "

Według danych xxx Biura Statystycznego płacono w Litwie w dniach 27 -31. VIII.1935 r. następujące ceny za 50 kg. w litach:

żyto	5.00	6.50 lt.
pszenica	6.50	7.50 "
owies	5.00	6.50 "
jęczmień	5.00	6.50 "

Za 1 kg masła w handlu hurtowym płacono w Warszawie od 2.05 lt./za osełkowe / do 3 lt/za deserowe/. Natomiast w Litwie ceny rynkowe masła wynosiły za1 kg 1.75 lt, do 2.20 lt. Mleczarnie "Pienocetrasa" otrzymywały za kg 2.20- 2.50 lt.

Na giełdzie mięsnej w Warszawie płacono wprzeliczeniu na centnary 50 kg i lity: trzoda chlewna - słoninowa od 150 kg wzwyż - 64.76 lt., słoninowe od 130 do 150 kg - 53 - 64 lt, mięsne od 110 kg wzwyż 44 -53 lt, woły, buhaje i krowy, 28 -39 lt. Według danych Biura Statystycznego płacono w Litwie za 1 cnt.żywca:

buhaje małomięsiste	- 13 -16 lt.
krowy tłuste	- 11 -16 "
trzoda chlewna tuczona	- 19 -26 "

Na zakończenie "Dzień Polski" stwierdza, iż powyższe zestawienie dowodzi, iż ceny produktów rolnych w Polsce są znacznie wyższe niż w Litwie i zauważa, iż słusznem jest powiedzenie "L.Aidasa", iż dla zwalczania trudności potrzebna jest rozwaga, lecz wobec tego, tem bardziej niedopuszczalnem jest w argumentacji używanie nieścisłych danych bez.... rozwagi.

MIN.KOMUNIKACJI STANISZAUSKAS O ZAMIERZONYCH PRACACH M-STWA KOMUNIKACJI."L.Aidas" Nr.209 z 12 .IX.1935 r. zamieszcza wywiad z min.Komunikacji inż.Staniszauskasem na temat zamierzonych prac M-stwa Komunikacji. W Kownie, oświadczył min.Komunikacji, zamierzone jest wzniesienie kolejowej stacji towarowej na Zielonej Górze. Stację tę łączyłaby z siecią kolejową odnoga,wychodząca ze stacji Palemonie. Warsztaty kolejowe przy dworcu zostaną zczasem przeniesione. Autobusowa stacja zamiejska zostanie przeniesiona na prospekt Witolda. Szkoła techniczna otrzyma nowy gmach za miastem koło stacji meteorologicznej. M-stwo prowadzi obecnie budowę nowej szosy Kowno-Kłajpeda na odcinku między Niemoksztani a Widuklami.Praca już znacznie posunęła się naprzód. Na odcinku Kowno-Bobty zostały już zwiezione kamienie. Na szosie Kowno-Kłajpeda wzniesione zostaną 22 mosty. W 1935 na budową mostów wyasygnowano 750 tys.lt. W 1936 r. na budowę mostów ma być wyasygnowanych 1,8 milj.lt. Prócz dokończenia budowy mostu na rzecze Świętej koło Wiłkomierza, projektowana jest budowa: mostu przez Niemen w Olicie, przez Świętą w Wieprzach i Niewiarzę w Bobtach. W 1935 r. objęte kontrolą linje autobusowe wynoszą 1.700 km. / w r.b. 645 km./ W 1936 r. zostaną wydane rozkłady jazdy autobusów, przyczem szybkość autobusów zwiększona zostanie do 50 km na godzinę. Komunikacja pocztowa jest wciąż rozbudowywana. Obecnie w całej Litwie istnieje 250 urzędów pocztowych, 400 agencyj pocztowych i 160 punktów pocztowych. Automatyczne stacje telefoniczne w Kownie i w Szańcach zostaną uruchomione w 1936 r. , zaś w Kłajpedzie jeszcze w 1935 r.

Przewidywana jest reorganizacja zarządu Kowieńskiej Rozgłośni Radjowej w sensie poddania jej całkowicie M-stwu Komunikacji.

Kłajpedzka stacja radjowa zostanie uruchomiona w ciągu nadchodzącej zimy. /B-10/1 /.

K r o n i k a

ARESZTOWANIE B.PREZESA T-STWA "MAISTAS" JANA ŁAPENASA. "Elta" z dn.13.IX.1935 r., iż w dniu 12.IX. r.b. w Kownie aresztowany został b.prezes i naczelny dyr.T-stwa Akcyjnego "Maistas" Jan

Łapenas. Łapenas aresztowany został na zlecenie sędziego śledczego M.Krigerisa. Po przeprowadzeniu śledztwa Łapenas został aresztowany i osadzony w więzieniu kowieńskiem. W mieszkaniu Łapenasa dokonana została rewizja. Śledztwo prowadzi Krigeris pod przewodnictwem wiceprokuratora Izby Apelacyjnej Monstewicziusa. Według informacyj prasy litewskiej Łapenas został aresztowany w związku z malwersacjami i sprzedażą przez Łapenasa produktów "Maistasa" po cenie o 300% wyższej, niżeli rzeźnia "Maistas" sprzedawała je Łapenasowi. W/g dotychczasowych obliczeń tranzakcje te przyczyniły "Maistasowi" 430 tys.lt. straty.

OKÓLNIK NOWEGO MIN. ROLNICTWA. Prasa kowieńska z 13.IX. 1935 r. donosi, iż nowy min.Rolnictwa Putwinskas rozesłał okólnik z żądaniem, ażeby urzędnicy sumiennie spełniały swe obowiązki i załatwiali sprawy interesantów, zwłaszcza przybyłych z prowincji.

POŻEGNANIE MIN.RUSTEJKISA. Prasa kowieńska z 13.IX.1935 r. donosi, iż M-stwo Spraw Wewnętrznych w tych dniach urządza w Klubie Narodowców bankiet na cześć płk.Rustejkisa.

AMNESTJA. "L.Aidas" Nr. 207 z 10.IX.1935 r. komunikuje, iż w związku ze świętem narodowem Prezydent Republiki zwolnił od kary E.Domarscha, skazanego na 6 lat więzienia w zwiazku ze sprawą hitlerowców kłajpedzkich oraz komunistów : LagonawiczIusa i Tołoszkę. Pozatem Prezydent zamienił komuniście Aleksiunasowi karę dożywotniego więzienia na 15 lat ciężkiego więzienia.

NOWY KOMENDANT POW.KRETYNGOSKIEGO. "L.Aidas" z 10.IX.
.Lormonas.
1935 r.DOKOŁA 10-EGO ficer do specjalnych zleceń przy dowódcy armji płk.Lutermoza został mianowany pełniącym obowiązki komendanta pow. kretyngoskiego. Dotąd obowiązki te pełnił komendant Kraj.Kłajpedzkiego płk.Lormonas.

DOKOŁA 10-EGO DOROCZNEGO ZJAZDU ZW.WYZW.WILNA. "L.AIdas" Nr.210 z 13.IX.1935 r.: W dniach 13 i 14 października 1935 r w Kownie odbędzie się 10 jubileuszowy doroczny zjazd Zw.Wyzw.Wilna. W programie zjazdu m.in.figuruje odczyt dr.Zauniusa. Sprawozdania lokalne wygłoszą tylko przedstawiciele okręgów ZWW . Oddziały ZWW od każdych 50 członków będą delegowały po jednym przedstawicielu. W pierwszym dniu zjazdu wieczorem uczestnicy zjazdu będą obecni na przedstawieniu w teatrze państwowych, gdzie zostanie wystawiona sztuka Vajcziunasa p.t."Złamana przysięga"/na temat umowy suwalskiej Red."Biul.Kow."/.

DOKOŁA WYKONYWANIA USTAWY O PORZĄDKOWANIU ZIEMI. Prasa kowieńska z dn.11.IX.1935 r. donosi, iż Dep.Porzadkowania Ziemi rozesłał do podległych sobie urzędów nową ustawę o porządkowaniu ziemi. Szczegółowe przepisy o wykonywaniu ustawy nie będą w 1935 r. wydane. W wypadkach, gdy interperetacje ustawy będą nasuwały wątpliwości urzędy powinny odwoływać się do Dep. Plany komasacji już gotowe będą bez zmian wprowadzane w życie, o ile nie są wyraźnie sprzeczne z nową ustawą. Wszelkie opłaty za komasację, likwidację serwitutów, jeszcze nie pobrane lub odroczone zgodnie z nową ustawą zostają zbonifikowane. Również dokumenty własności wydawane będą bezpłatnie.

BILNAS HANDLOWY LITWY ZA SIERPIEŃ. Prasa kowieńska z 12. IX.1935 r. donosi, iż w ciągu sierpnia 1935 r. eksport lit. wyniósł 14.465, zaś import 12.865, a więc aktywa wynosi 1,6 milj.lt.

DRUGA RADJOSTACJA W KOWNIE. Prasa kowieńska z 12.IX.1935 r. donosi, iż w 1936 r. ma być zbudowana w Kownie nowa Radjostacja obecna zaś zostanie przeznaczona jedynie dla celów radjotelegraficznych.

ULOTKI ANTYŻYDOWSKIE. Prasa kowieńska z 12.IX.1935 r. donosi, iż w Kalwarji zostały rozpowszechnione ulotki o treści antyżydowskiej.

EMIGRACJA W SIERPNIU. Prasa kowieńska z 11.IX.1935 r. donosi, iż w sierpniu 1935 r. z Litwy wyemigrowały 175 osoby.

NOMINACJE I DYMISJE W WOJSKU. Prasa kowieńska z 14.IX. 1935 r. donosi, iż komendant pierwszej dywizji generał Tomaszauskas, podpułkownik Jurgelonis, podpułkuwnik Gincas oraz ppłk.Stebulis zostali przeniesieni do rezerwy. Dowódcą pierwszej dywizji zamianowany został szef Sztabu III-ciej dywizji płk.Pundzewiczius. Szefem sztabu III-ciej dywizji został zamianowany płk.Grinius.

Prasa kowieńska z 10.IX.1935 r., donosi, iż na mocy aktu Prezydenta rangę pódpułkowników uzyskali majorowie: J.Szłepetis, F.Budrajtis, A.Raudonikis, E.Talat-Kiepsza i B.Swiłas; rangą majora kapitanowie: O.Miłaszewicz, St.Szalis, A.Łapinas. Rangę kapitanów porucznicy: P.Kawalauskas, W.Sakałauskas. Rangę poruczników podporucznicy: W.Kujzinas, P.Łabanauskas, J.Bułota, T.Digrys i J.Norkus. W związku ze świętem narodowem szereg wojskowych zostało udekorowanych orderami.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

P r e m j e r T u b e l i s o w y b o r a c h d o S e j m i k u k ł a j p e d z k i e g o. "Elta" z 14.IX.1935 r. donosi, iż w dniu 13.IX. r.b. premjer J.Tubelis w rozmowie z jej współpracownikiem na temat wyborów do Sejmiku kłajpedzkiego oświadczył, co następuje: "W związku z zamieszczeniem przez niektóre pisma tendencyjnych informacyj o ustawie wyborczej, według której wkrótce zostaną przeprowadzone wybory do Sejmiku Kraju Kłajpedzkiego, - rząd lit. pragnąc usunąć wszelką niepewność wywołaną przez tendencyjną propagandę uważa za niezbędne specyzować warunki, w których będzie wybierany nowy Sejmik Kłajpedzki w dniu 29 września. Przyszłe wybory do Sejmiku odbędą się według ustalonego porządku, który obowiązywał przy kadencji Sejmiku obecnie dobiegającej końca. t.j. głosowanie będzie: powszechne, równe, bezpośrednie i tajne. Dzień 15 sierpnia r. b. wniósł do tego systemu pewne drobne zmiany. Jednakże zmiany te nie rekonstruują ogólnego porządku i charakteru wyborów, a dotyczą jedynie następujących punktów: wyborcom została udzielona możność głosowania na poszczególne osoby, a nietylko na listy, członkowie Sejmiku rozpoczynając pełnić swe obowiązki muszą złożyć przysięgę, wreszcie zostały pozbawione prawa wejścia do Sejmiku osoby, należące do organizacyj, uznanych przez sąd za antypaństwowe.

Wbrew pogłoskom rozpowszechnianym w tej sprawie, rząd lit. uważa za potrzebne stwierdzić, iż owo pozbawienie praw wyborczych nie dotknie grup anonimowych, lecz pewną ograniczoną i ustaloną ilość osób. /E -9/.

K r o n i k a .

KANDYDACI DO SEJMIKU KŁAPEDZKIEGO. "Elta" z dnia 10.IX. 1935 r. donosi, iż w okręgowej komisji wyborczej złożono 8 list wyborczych: 1. związek społeczeństwa litewskiego,/wydział miast/ Pierwsi kandydaci dr.Trukanas, Wugajlus i W.Grudzinskas.

2. Związek społeczeństwa litewskiego /wydział wsi/. Kirbrancas, J.Kazis, Anysas.

3. "Einheitsliste"-Boetke, Balždžius, Suchrau.

4. Litwinów-robotników . - Bałtrymas, Bertułajtis, Bładunas.

5. Litwinów-robotników. - Adomonis, Bolus, Biluszkiewiczius Bendinas.

6. Litwinów-rolników - Asznis, Żwilus, Lekszas, Borchertas.

77. Litwinów-rolników- Marcin Jankus, Lobartas, Peczułajtis,

8. Litwinów-robotników okręgu Szyłokarczmy - Lista ta wystawiła tylko 4 kandydatów.

"Lietuvos Aidas" Nr. 208 z 11.IX.1935 r. donosi, iż ogółem liczba kandydatów wystawionych do Sejmiku kłajpedzkiego wynosi 188.

ARESZTOWANIE KOLPORTERA NIEMIECKICH PROKLAMACYJ. Prasa kowieńska z 14.IX.1935 r. donosi, iż w dniu 9.IX.r.b. z przybywającego co tydzień do Kłajpedy z Hamburga okrętu niemieckiego "Rudolf" wysiadł nieznany osobnik. Policja aresztowała go i przy rewizji wykryła transport proklamacyj niemieckich. Okazało się, iż aresztowanym jest jeden z Kłajpedzian, który został uniewinniony w procesie Neumanna i Sassa .

PRACE KOMISJI WYBORCZEJ W KŁAJPEDZIE. "Elta" z 11.IX.1935 r. donosi, iż główna komisja wyborcza w Kraju Kłajpedzkim unieważniła listę wyborczą złożoną po ustalonym terminie, w której, jako pierwszy kandydat figurował Margies. Nadto komisja z niemieckiej listy "Memellendische Einheitliste"skreśliła kandydaturę dr.Treichlera, jako cudzoziemca nieposiadającego prawa kandytowania do Sejmiku.

-----oOo----